

בטבע של הודו

כדאי להטות אוזן לסיפור הצלחתה של ענקית התרופות רנבקשי - המתחרה הגדולה של טבע בשוק הגנרי - וללמוד את הלקח: לא לזלזל בשוק התרופות ההודי

תרופות מבית רנבקשי. מרכז מחקר ופיתוח מהמתקדמים בעולם

תצלום: בלומברג

מאת עו"ד ענת ברנשטיין רייך

חברות סטארט-אפ בתחום הביוטק פוזלות למערב ומפנטזות על שיתופי פעולה עם פיזור וענקיות אחרות. ואם פיזור לא תתעניין, תמיד יש סיכוי שהחברה, אחרי שתשרוד את הניסויים הקליניים והגיוסים המייגעים, תצליח לעניין את טבע הישראלית. המבט הנוקשה הזה בכיוון מערב מעורר את החברות - הן אפילו לא רושמות את הפטנטים שלהן בהודו ובמזרח, ואם אני מציעה לבצע ניסויים קליניים בהודו, היזמים מבטלים את דבריי בהינף יד, בעיקר כי הם שבויים בקונספציה הישנה לפיה שוק התרופות מצוי במערב בלבד. זו טעות - כי מיטב

החברות הבינלאומיות מבצעות בהודו היום ניסויים קליניים ומתפתחת בה תעשיית תרופות שאין להתעלם ממנה. תעשיית התרופות בהודו גלגלה בשנת 2009 מחזור של 21 מיליארד דולר, מתוכם 13 מיליארד דולר היו עבור השוק המקומי והשאר לייצוא. לפי מחקר של ארנסט אנד יאנג בשנת 2015 הצריכה המקומית תגיע ל-20 מיליארד דולר. על הפוטנציאל הטמון בתעשיית התרופות ההודית תעיד רנבקשי (Ranbaxy) - חברת התרופות הגדולה בהודו. היא אולי אינה מוכרת מאוד בישראל, אבל בשנים האחרונות אוכר שמה גורם לאנשי טבע הישראלית להזיז. שתי החברות רצות כתף אל כתף במרוץ לכתר החברה הגנרית הגדולה בעולם, ובדרך מנסות לרכוש חברות, לקבל זכויות הפצה על תרופות,

של RPG Aventis מצרפת, וב-2005 היא בנתה מפעל ייצור בברזיל. ובכל זאת, נרשמו חריקות בתנופת ההתפתחות האדירה של החברה. בשנת 2008 ענקית התרופות היפנית Daiichi Sankyo רכשה 64% ממניות החברה ונראה היה שצעד זה יצמיח את שתי החברות. ואולם, לאחר התחלה הרמונית, נראה שפערי התרבויות לא היו ניתנים לגישור, ובאחרונה פרשה כל הצמרת הניהולית של החברה. כאב ראש אחר שרנבקשי לא מצאה לו מזור יצרה המתחרה ההודית Cipla שנוגסת בהצלחה נתחי שוק ומערערת את מעמדה של רנבקשי כחברת התרופות הגדולה בהודו. למרות הקשיים שהחברה חווה, אי אפשר לקחת ממנה את השפעתה על התעשייה המקומית: בעקבות רנבקשי, חברות התרופות הזרות הבינו כי הודו יכולה לשמש מרכז למחקר ופיתוח ולא רק כמרכז ייצור. כל ענקיות תעשיית התרופות פעילות היום בהודו בכ-70 מתקנים שאושרו על ידי מינהל התרופות והמזון האמריקאי (FDA) - הריכוז הגדול ביותר מחוץ לארצות הברית. רנבקשי עצמה אינה פעילה בישראל אך בהחלט יש כאן נציגות לתעשייה ההודית. חברת Sun, השמינית בגודלה בהודו, השלימה לא מכבר את רכישת החברה הישראלית תרו. זה רק עניין של זמן עד שנראה כאן רכישות נוספות על ידי חברות הודיות. ועד אז, אני ממליצה בחום לרשום את הפטנטים גם בהודו. מי יודע, אולי יום אחד רנבקשי תנקוש על דלתכם ותרצה לרכוש את המרשם לתרופה כחול לבן. ■

לפתוח מתקני ייצור ולהשתלט על שווקים חדשים. לפעמים זו זוכה, ולפעמים האחרת. כך לדוגמה, בספטמבר אשתקד רנבקשי גברה על טבע וקיבלה בלעדיות לחצי שנה להפצת תרופה לטיפול באלצהיימר. רנבקשי החלה את דרכה לפני 50 שנה בעסק משפחתי קטן של שני בני דודים סיקים ממדינת פונג'אב אשר שימשו מפיצים לחברת תרופות יפנית. כשהחליטו לעבור מהפצה לייצור הם נטלו הלוואה של 250 אלף רופיות, ממלווה בריבית בשם בהאי מוהן סינג. משלא הצליחו להשיב לו את ההלוואה, הם הציעו לו לקבל את החברה ליריו. אותו בהאי מוהן הביץ בכסף ובעסקים ופחות בכימיה ולכן שלח את בנו פראבינדר ללמוד כדוקטור לכימיה עם הרבה אמביציות הוא החליט להתחרות בתרופה הפופולרית של אותם ימים - הוואליום של Roche. ההצלחה היתה מיידית. בשנת 1970 נהנתה החברה מרוח גבית מממשלת הודו, כשזו הכריזה על ביטול ההגנה על זכויות יוצרים לתרופות ובכך אפשרה לחברות המקומיות לייצר תרופות גנריות במחירים שווים לכל נפש. חקיקה זו, שכמובן לא היתה לשביעות רצונן של החברות הבינלאומיות, דחפה את ההצלחה של רנבקשי ושל חברות הודיות נוספות שעד אז עוד היו בחיתולים, כמו Cipla, Cadila. בהמשך להצלחה בשוק המקומי, רנבקשי השכילה להבין שהצמיחה של החברה תגיע מחוץ לגבולות הודו. היא החלה במסע רכישה של מרכזי ייצור ופיתוח בעולם שכלל מפעלי ייצור בניגריה ובארצות הברית. אליהם היא צירפה את החטיבה הגנרית של Bayer שמושבה בגרמניה, את החטיבה הגנרית

הכותבת היא מנכ"לית משותפת ב-A&G Partners, סגנית יו"ר לשכת המסחר ישראל-הודו, נשיאת אגודת הידידות ישראל-הודו. לתגובות: anat@angp.net